

VLEERMUIZENONDERZOEK
GANSHOEKSINGEL
TE LAGE ZWALUWE
GEMEENTE DRIMMELEN

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Vleermuizenonderzoek Ganshoeksingel te Lage Zwaluwe in de gemeente Drimmelen

Opdrachtgever	Woningstichting Volksbelang en Stichting WSG
Project	DRI.C5S.ECO2
Rapportnummer	15043412_15043413
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	19 november 2015
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Drs. J.G.T. Driessen
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. M. Koen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
4	ONDERZOEKSRESULTATEN	5
5	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	7
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	9

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Woningstichting Volksbelang en Stichting WSG opdracht gekregen voor het uitvoeren van een vleermuizenonderzoek aan de Ganshoeksingel te Lage Zwaluwe in de gemeente Drimmelen.

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd in het kader van de RO-procedure alsmede het aanvragen van een sloopvergunning (onderdeel omgevingsvergunning). Op basis van het vleermuizenonderzoek is beoordeeld of bij uitvoering van de (sloop)werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van een vleermuizensoort.

Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in februari 2015 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 14113987 DRI.C5S.ECO1 d.d. 15 februari 2015). Op basis van de quickscan is het volgende geconcludeerd:

Bij sloop of verbouwing van de huidige bebouwing gaan er mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren en kunnen er vleermuizen worden gedood. Om de aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats van een vleermuizensoort in de betreffende bebouwing vast te kunnen stellen dan wel met voldoende zekerheid te kunnen uitsluiten wordt aanvullend (protocollair) veldonderzoek noodzakelijk geacht. Op basis van deze aanvullende informatie kan worden bepaald of er bij uitvoering van de plannen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen. Bij aanwezigheid van een verblijfplaats van een vleermuizensoort dient ten behoeve van de sloop een ont-heffing te worden aangevraagd voor het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal door het treffen van maatregelen, zoals het aanbieden van (tijdelijke) kasten, werken buiten de gevoelige periode en het geschikt maken van de nieuwbouw, de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Ganshoeksingel, in de kern van Lage Zwaluwe, in de gemeente Drimmelen. Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 44 A (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 107.700$ $Y = 413.549$.

De onderzoekslocatie betreft het terrein van zorgcentrum 'De Ganshoek'. De onderzoekslocatie is bebouwd met het hoofdgebouw van zorgcentrum 'De Ganshoek' en daarnaast met 15 grondgebonden aanleunwoningen en 18 gestapelde aanleunappartementen. Rondom de bebouwing is het terrein voornamelijk in gebruik als openbaar groen. Dit groen bestaat uit bomen, struiken en gazon.

In figuur 1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

Figuur 1. Luchtfoto onderzoekslocatie (geel kader).

De initiatiefnemer is voornemens een nieuw zorgcentrum te realiseren ter plaatse van de onderzoekslocatie. Dit zorgcentrum zal bestaan uit verpleegeenheden, woonzorghuurappartementen en een ontmoetingsruimte. Ten behoeve hiervan zal het huidige zorgcentrum en de aanleunwoningen gefaseerd worden gesloopt, en een deel van het groen op de onderzoekslocatie zal worden verwijderd. De 18 aanleunappartementen zullen zover bekend behouden blijven.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor vleermuizen zijn in de periode juni tot eind september in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie februari 2013), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureau's en de Zoogdiervereniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid, dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Het vleermuisenonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken (mei – begin oktober). Gedurende de periode mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Na half juli vallen de kraamgroepen uit elkaar en verspreiden de dieren zich met kleinere aantallen over meerdere verblijfplaatsen. De mannetjes verblijven gedurende de kraam- en zomerperiode überhaupt niet bij de vrouwtjes en verblijven alleen of met enkele andere mannetjes in separate verblijfplaatsen. In de periode half augustus – begin oktober maken vleermuizen gebruik van paarverblijfplaatsen en zijn veel soorten in de omgeving van hun winterverblijf te vinden. Het laatste veldbezoek is gezien het slechte weer verplaatst van eind september naar begin oktober. In deze periode was de temperatuur hoog genoeg en werden in de omgeving ook (baltsende) vleermuizen waargenomen waardoor kan worden aangenomen dat vleermuizen in deze periode nog steeds gebruik maakten van hun paarverblijfplaats. Winterverblijfplaatsen zijn over het algemeen zeer lastig vast te stellen dan wel uit te sluiten, hieromtrent kunnen vooralsnog alleen aannames worden gedaan. Naast kraam- en paarverblijfplaatsen is het aanvullende onderzoek ook gericht op de functie zomerverblijfplaats.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode augustus - september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson D 240x) met opname-mogelijkheid. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound. Tabel I geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

Tabel I. Onderzoeksinspanning

		maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober
vleermuizen	tijdstip	-			2 x avond en 1 x ochtend		-	2 x avond	
	datum				9 juni (avond), 14 juli en 13 augustus (ochtend)			31 augustus en 4 oktober	
	functie				kraam/zomerverblijf			paar/baltsverblijf	

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Beaufort en er was geen sprake van neerslag, anders dan een lichte motregen.

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Tijdens de kraamperiode zijn tijdens geen van de veldbezoeken invliegende, uitvliegende of gevelgrijpende vleermuizen waargenomen nabij de bebouwing op de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan uitgesloten worden dat er een kraamverblijfplaats aanwezig is binnen de onderzoekslocatie.

Tijdens de paarperiode zijn aan de zuidwestzijde van de onderzoekslocatie nabij de gestapelde aanleunappartementen (langwerpige bebouwing) wel 5 baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen die sterke binding vertoonden met de aanleunappartementen. In desbetreffende bebouwing bevinden zich dan ook 5 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (zie figuur 1). Aangezien tijdens het veldbezoek eind augustus tevens 7 tot 10 zwermende gewone dwergvleermuis zijn waargenomen kan er tevens vanuit gegaan worden dat de bebouwing ook gebruikt wordt als winterverblijfplaats.

Daarnaast is in de paarperiode ook nabij de aanleunappartementen één baltsende ruige dwergvleermuis gehoord. In de bebouwing is dus eveneens een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aanwezig (zie figuur 1). Gezien de aanwezigheid van een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis in de aanwezige bebouwing is niet uit te sluiten dat de aanwezige bebouwing tevens gebruikt wordt door de waargenomen ruige dwergvleermuis als winterverblijfplaats.

Aangezien gedurende zowel de kraamperiode als paarperiode geen verblijfplaatsen zijn vastgesteld anders dan die de functie vervulde als paarverblijfplaats is er geen sprake van een zomerverblijfplaats in de aanwezige bebouwing binnen de onderzoekslocatie.

Bij de voorgenomen sloop/verbouwing van het hoofdgebouw van het zorgcomplex en de grondgebonden aanleunwoningen geldt dat geen verstoring plaatsvindt van verblijfplaatsen van vleermuizen doordat hierin geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen zijn. In de gestapelde aanleunappartementen zijn wel meerdere paar- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis evenals een paar- en mogelijk winterverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Echter, voor zover de plannen bekend zijn, vinden geen werkzaamheden plaats aan deze aanleunappartementen en zal dus ook geen verstoring optreden van de hierin aanwezige verblijfplaatsen voor vleermuizen. Mochten deze gestapelde aanleunappartementen alsnog gesloopt en/of verbouwd worden dan is wel sprake van verstoring van vaste verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn nabij de woningen in de omgeving van de onderzoekslocatie geen invliegende, uitvliegende of baltsende vleermuizen waargenomen. Bovendien is gezien de afstand tot de onderzoekslocatie uitgesloten dat in de directe omgeving verblijfplaatsen aanwezig zijn die verstoring zullen ondervinden van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie.

Foeragerende vleermuizen

Op onderzoekslocatie zijn zowel in kraamperiode als paarperiode circa 5 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen en 1 laatvlieger. Het betreffen slechts kleine aantallen individuen die verspreid over de onderzoekslocatie foerageerden. Het verloren gaan van essentieel foerageergebied is dan ook niet aan de orde bij de voorgenomen ingreep.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke po-

tentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidig vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen wordt gevolgd. Verstoring ten aanzien van vliegroutes is niet aan de orde.

Figuur 2. Aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen binnen de onderzoekslocatie.

5 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

De geplande sloop of verbouwing van het hoofdgebouw van het zorgcomplex en de grondgebonden aanleunwoningen op de onderzoekslocatie zal niet leiden tot verstoring van vleermuizen, aangezien hier geen verblijfplaatsen van vleermuizen in aanwezig zijn. Bij sloop of verbouwing van desbetreffende bebouwing vindt dan ook geen overtreding plaats van de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen.

In de gestapelde aanleunappartementen bevinden zich wel verblijfplaatsen van vleermuizen. Het betreffen zowel meerdere paar- en winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen als één paar- en mogelijk winterverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn conform de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Echter, voor zover bekend worden deze aanleunappartementen niet gesloopt of verbouwd. Verstoring van de aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen en overtreding van de Flora- en faunawet is op basis van de bij ons bekende plannen niet aan de orde.

Indien de plannen wijzigen/gewijzigd zijn en alsnog sloop of verbouwing plaatsvindt van de aanwezige aanleunappartementen geldt dat wel verstoring plaatsvindt en sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen. Ten behoeve van de sloop/verbouwing dient in dat geval een ontheffing te worden aangevraagd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken, voor het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal in dat geval door het treffen van maatregelen de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. De mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in een projectplan en ter goedkeuring worden voorgelegd bij de Rijksdienst van Ondernemend Nederland middels een ontheffingsaanvraag. Deze aanvraag zal vervolgens, na circa 16 weken, worden beantwoord door het afgeven van de ontheffing.

De maatregelen die bij eventuele sloop/verbouwing van de aanleunappartementen nodig zijn om de betreffende functionaliteit zullen behouden zijn in te delen in de volgende vier stappen:

- a. alternatieve verblijfplaatsen aanbieden als tijdelijke opvang van het verlies van de te verstoren/vernietigen verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwe situatie;
- b. de betreffende bebouwing voor de ingreep ongeschikt maken voor vleermuizen en de werkzaamheden uitvoeren in de minst gevoelige periodes;
- c. controleronde(s) om afwezigheid van vleermuizen op moment van ingreep aan te tonen;
- d. in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen creëren.

Ad a

Verblijfplaatsen van alle vleermuissoorten zijn ook beschermd op het moment dat deze niet in gebruik zijn. Om de functie voor vleermuizen te behouden zal ook in de periode tussen de ingreep en het realiseren van de nieuwe situatie er voldoende verblijfsmogelijkheden in de omgeving aanwezig moeten zijn, bijvoorbeeld door het plaatsen van de juiste vleermuiskasten.

Ad b

Het doden of verwonden van beschermde soorten is niet toegestaan. Daarom dienen de werkzaamheden dusdanig te worden uitgevoerd dat er geen schade kan ontstaan aan soorten die zich tijdens de ingreep op de onderzoekslocatie ophouden. Dit wordt bewerkstelligd door de onderzoekslocatie voorafgaand aan de ingreep ongeschikt te maken of door de verstorende werkzaamheden uit te voeren in de voor de betreffende soorten minst gevoelige periode.

Ad c

Om er zeker van te zijn of de maatregelen die getroffen zijn om soorten uit de onderzoekslocatie te weren ook effectief zijn geweest, wordt voorafgaand aan kritische werkzaamheden zoals het slopen van bebouwing of het verwijderen van beplanting een controle uitgevoerd op aanwezigheid van beschermde soorten. Indien de maatregelen effectief zijn gebleken kunnen de werkzaamheden veilig worden uitgevoerd. Mocht dit niet het geval zijn dienen wellicht aanvullende maatregelen worden getroffen.

Ad d

In de nieuwe situatie dienen de verloren verblijfsfuncties opnieuw aanwezig te zijn, zodat de vleermuizen duurzaam gebruik kunnen maken van hun vaste rust- of verblijfplaatsen.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Woningstichting Volksbelang en Stichting WSG een vleermuizenonderzoek uitgevoerd aan de Ganshoeksingel te Lage Zwaluwe in de gemeente Drimmelen.

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd in het kader van de RO-procedure alsmede het aanvragen van een sloopvergunning (onderdeel omgevingsvergunning). Op basis van het vleermuizenonderzoek is beoordeeld of bij uitvoering van de (sloop)werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van een vleermuizensoort.

De initiatiefnemer is voornemens een nieuw zorgcentrum te realiseren ter plaatse van de onderzoekslocatie. Dit zorgcentrum zal bestaan uit verpleegeenheden, woonzorghuurappartementen en een ontmoetingsruimte. Ten behoeve hiervan zal het huidige zorgcentrum en de aanleunwoningen gefaseerd worden gesloopt, en een deel van het groen op de onderzoekslocatie zal worden verwijderd. De 18 aanleunappartementen zullen zover bekend behouden blijven.

Bij de voorgenomen sloop van het aanwezige hoofdgebouw van het zorgcentrum en de grondgebonden aanleunwoningen geldt dat geen verstoring plaatsvindt van een vaste rust- en/of verblijfplaats van vleermuizen en geen overtreding plaatsvindt van de Flora- en faunawet. Voor zover bekend vindt geen verbouwing/sloop plaats van de gestapelde aanleunappartementen binnen de onderzoekslocatie en is verstoring van de hierin aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen en overtreding van de Flora- en faunawet eveneens niet aan de orde.

Indien de plannen wijzigen/gewijzigd zijn en alsnog sloop of verbouwing plaatsvindt van de aanwezige aanleunappartementen geldt dat er wel sprake is van verstoring van paar- en winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen en één paar- en mogelijk winterverblijfplaats van een ruige dwergvleermuis. In dat geval dient alsnog ten behoeve van de sloop een ontheffing te worden aangevraagd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken, voor het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal in dat geval door het treffen van maatregelen de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water, geluid en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

